

UCHWAŁA Nr III/16/2014  
RADY GMINY PSARY  
z dnia 18 grudnia 2014 roku

**UCHWALENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII  
W GMINIE PSARY NA 2015 ROK**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym ( tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku poz. 594 z późniejszymi zmianami ) w związku z art. 10, ust. 2 i ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku ( Dz. U. jednolity tekst 2012 roku poz. 124 z późn. zm).

**RADA GMINY PSARY**

**UCHWAŁA**

**§ 1**

Przyjąć Gminny Program o Przeciwdziałaniu Narkomanii na 2015 rok składający się z działu:

1. **GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII W GMINIE PSARY na 2015 rok**  
stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej Uchwały.
2. **HARMONOGRAM KOSZTÓW GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**  
stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej Uchwały.

**§ 2**

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Psary.

**§ 3**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY



Jacek Kubica

## UZASADNIENIE

Do Uchwały Nr .III / 16/ /2014 z dnia 18 . 12. 2014 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Psary na 2015 rok.

Konieczność uchwalenia przez Radę Gminy Psary Programu Przeciwdziałania Narkomanii wynika z przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, która dokładnie określa rodzaj zadań stanowiących zadania własne gminy oraz nakłada obowiązek opracowania niniejszego programu uchwalanego przez Radę Gminy. Podstawowym celem Programu jest zapobieganie narkomanii, edukacja, propagowanie zdrowego stylu życia bez używek. Promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnienia.

Wobec powyższego przedstawiono projekt uchwały.

Załącznik Nr 1  
do Uchwały Nr . III /16/ 2014  
Rady Gminy Psary  
z dnia 18.12. 2014 roku

**GMINNY PROGRAM  
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII  
W GMINIE PSARY NA 2015 ROK**

**SPIS TREŚCI**  
**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**  
**W GMINIE PSARY na 2015 rok**

Wstęp .....	1
Rozdział I	
Sytuacja narkotykowa w Polsce .....	3
Rozdział II	
Narkomania jako problem .....	5
2.1. Zasoby instytucjonalne świadczące pomoc osobom i rodzinom na terenie gminy. ....	8
Rozdział III	
Zasoby i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii .....	9
3.1. Zasady polityki programu .....	9
3.2. Cele i zadania, harmonogramy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii .....	10
3.2.1. Cele programu .....	10
3.2.2. Działania edukacyjne .....	14
3.2.3. Działania promujące model zdrowego stylu życia .....	14
3.2.4. Działania stwarzające alternatywę spędzania czasu wolnego przez młodzież .....	14
3.3.3. Metody służące realizacji zadań określonych w art. 10 ust. 1 pkt. 1,2,3,4,5...	15
Rozdział IV	
Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok .....	16
Rozdział V	
Źródła finansowania, promocja i monitoring programu .....	16
5.1. Źródła finansowania .....	16
5.2. Zarządzanie finansami .....	16
5.3. Promocja programu .....	16
5.4. Analiza ryzyka, monitoring .....	17
5.5. Ewaluacja .....	17



## Wstęp

Narkomania od lat stanowi problem o zasięgu globalnym. Ogranicza rozwój gospodarczy, angażuje nieproporcjonalnie duże nakłady finansowe związane z przeciwdziałaniem narkomanii. Niesie ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób zakaźnych tj.: HIV, zakażenia wirusem żółtaczki typu B i C (HBV, HCV), infekcji przenoszonych drogą płciową.

Konsumenci narkotyków (uzależnieni, użytkownicy problemowi i eksperymentujący) charakteryzują się wysokim ryzykiem zgonu, nieadekwatnym niejednokrotnie do ich wieku. Narkomania wiąże się i innymi problemami społecznymi, takimi jak: przestępczość, prostytutka, bezdomność, ubóstwo, oraz inne uzależnienia (alkoholizm, hazard) i zachowania dysfunkcyjne (m.in. przemoc).

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku podstawę do działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii uchwalony przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Zdrowia, który zakłada następujący cel ogólny: **ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.**

Wyżej wymieniony cel realizowany jest w następujących obszarach:

### 1) Profilaktyka

Cel główny: zahamowanie tempa wzrostu popytu na narkotyki.

### 2) Leczenie, rehabilitacja, ograniczenie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Cel główny: poprawa stanu zdrowia i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od narkotyków oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy.

### 3) Ograniczenie podaży

Cel główny: ograniczenie dostępności narkotyków.

### 4) Współpraca

Cel główny: wsparcie realizacji krajowego programu poprzez wpływ na kształtowanie polityki międzynarodowej.

Ustawa precyzuje również zadania własne gminy realizowane w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, dokumentu określającego politykę gminy wobec problemu narkomanii wdrażanego we współpracy z zadaniami zapisanymi w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Psarach na lata 2014 – 2020” tj. :

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży. W tym prowadzenie zajęć rekreacyjno – sportowych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.



## Rozdział I

### Sytuacja narkotykowa w Polsce

Monitoring zjawiska używania nielegalnych substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów prowadzony jest w Polsce od lat 70.

Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie w „Raporcie Krajowym 2012 Sytuacja narkotykowa w Polsce” prezentuje następujący obraz polskiej narkomanii. Najwyższy odsetek użytkowników marihuany i haszyszku odnotowano w grupie wiekowej 15 – 24 lata ( 21%). W przypadku amfetaminy oraz ekstazy, najwyższe odsetki obserwuje się w starszej grupie wiekowej 25 – 34 lata (odpowiednio 7,4% i 3,2%) Należy zaznaczyć, że wraz z wiekiem zmniejszają się odsetki użytkowników poszczególnych substancji i poza marihuaną wskaźniki stosowania narkotyków nie przekraczają 3%. Warto zauważyć, że używanie przetworów konopi zadeklarował co piąty badany z grupy 25 – 34 lata oraz co dziesiąty respondent z grupy 35 – 44 lata ( 10,4%).

W 2012 roku badano odsetek używających jakąkolwiek substancję psychoaktywną w czasie ostatnich 12 miesięcy. Największe odsetki badanych deklarujących kontakt z nielegalnymi substancjami odnotowano wśród osób w wieku 25-34 ( 23,5%), najmniejsze zaś wśród najstarszej grupy ( 55 - 64 lata – 3,8%). Wysoki odsetek badanych sięgających po substancje psychoaktywne odnotowano również wśród grupy 15 – 24 latków – 22,6%.

W przypadku aktualnego używania , najwyższe odsetki obserwuje się w najmłodszej grupie wiekowej (15 – 24 lata – 13%),

najniższe zaś , wśród najstarszych respondentów ( 55 – 64 lata- 1%).

Używanie narkotyków to głównie problem dużych miast :

( 26,9%) z miast powyżej 500.000 mieszkańców;

( 11,4%) z miast od 50.000 do 100.000 mieszkańców;

( 15,5%) z miast od 20.000 do 50.000 mieszkańców;

( 17,5%) z miast do 20.000 mieszkańców.

Narkotyki najmniej popularne były na obszarach wiejskich – 8,1%.

Wyniki badań pokazują, że używanie substancji wiąże się również z poziomem wykształcenia. Najwyższymi wskaźnikami używania narkotyków charakteryzują się osoby z wyższym wykształceniem (19,9%) oraz gimnazjaliści (19,6%). Wśród badanych ze średnim wykształceniem taki kontakt zadeklarowało prawie 17% respondentów. Najrzadziej po narkotyki sięgały osoby z wykształceniem podstawowym (5,6%). Znamionną różnicującą badanych jest również statut zawodowy. Analiza danych pokazuje, że po narkotyki najczęściej sięgają uczniowie i studenci ( 21,3%), w mniejszym stopniu osoby pracujące ( 15,3%) oraz bezrobotni (13,6%). Poziom rozpowszechnienia używania substancji w ciągu ostatnich 12 miesięcy wśród mężczyzn jest wyższy niż wśród kobiet. Odsetek mężczyzn ( 15,8%) w wieku 15 – 24 lat używających przetwory konopi jest prawie trzykrotnie wyższy niż kobiet (5,9%), a amfetaminy ponad dwukrotnie ( mężczyźni -2,7%, kobiety – 1,2%).



Zarówno wśród mężczyzn, jak i wśród kobiet wraz z wiekiem zmniejszają się odsetki osób sięgających po substancje psychoaktywne. Zmienną różnicującą jest sytuacja materialna.

Osoby określające jako bardzo dobrą przyznawali się do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi ( 17,0% ), dobrą – ( 18,4%), średnia – (11,8%), raczej zła – ( 10,2%), bardzo zła –(11,5%), trudno powiedzieć –(6,7%).

**Używanie substancji psychoaktywnych kiedykolwiek w życiu , w ciągu ostatnich 12 miesięcy i w ciągu ostatnich 30 dni w latach :2006, 2010, 2012 (%)**

Narkotyki	Kiedykolwiek w życiu			W ciągu ostatnich 12 miesięcy			W ciągu ostatnich 30 dni		
	2006	2010	2012	2006	2010	2012	2006	2010	2012
Narkotyk jakiegokolwiek	b.d.	19,3	13,7	3,1	10,3	4,8	b.d.	5,8	2,5
Marihuana	9,0	17,5	12,2	2,7	9,6	3,8	0,9	5,4	1,8
LSD	0,9	2,0	0,8	0,1	0,7	0,1	0,0	0,4	-
Amfetamina	2,7	4,2	2,9	0,7	1,9	0,6	0,2	0,9	0,3
Grzyby halucynogenne	1,0	2,0	1,0	0,1	0,5	0,1	-	0,4	-
Ecstasy	1,2	3,4	1,1	0,3	1,5	0,1	0,1	0,6	0,0
Crack	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1	-	-	0,0	-
Kokaina	0,8	1,2	0,8	0,2	0,7	0,2	0,1	0,5	-
Astrolit	b.d.	0,1	-	b.d.	0,0	-	b.d.	-	-
Heroina	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,05	0,0
Metadon	b.d.	0,1	0,0	b.d.	0,0	0,0	b.d.	0,0	-
Kompot	0,2	0,5	0,2	-	0,1	0,1	-	0,07	0,1
Sterydy anaboliczne	0,4	1,7	0,5	0,1	0,7	-	0,0	0,5	-
Substancje wziewne	b.d.	1,8	0,4	b.d.	0,4	-	b.d.	0,3	-
Dopalacze	b.d.	b.d.	1,4	b.d.	b.d.	0,2	b.d.	b.d.	0,0
Inne	b.d.	0,2	b.d.	b.d.	0,2	0,2	b.d.	0,0	0,2

dane Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii  
Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii



## Rozdział II

### Narkomania jako problem społeczny

Zadania niniejszego Programu będą realizowane od dnia przyjęcia Przez Radę Gminy w Psarach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2015 roku.

Zjawisko narkomanii w Polsce w ostatnim okresie zatacza coraz szersze kręgi. Od końca lat osiemdziesiątych XX wieku obserwuje się zmiany postaw wśród narkomanów i wobec narkotyków. Poprzednio była to postawa buntu wobec rodziny i społeczeństwa, ale łączyła się z chęcią przekształcenia rzeczywistości. Narkomani nie byli agresywni, tworzyli własną subkulturę, żyli jakby obok społeczeństwa, którego nie akceptowali i którego się obawiali.

Obecnie dominuje wśród nich rezygnacja i apatia, a swoją aktywność przejawiają głównie w zdobywaniu narkotyków. Pogłębiły się postawy antydestrukcyjne, a co za tym idzie zmniejszyła się motywacja do leczenia, a także jego skuteczność. Ta zmiana postaw niewątpliwie wywołała wzrastającą liczbę zakażeń wirusem HIV.

Z chwilą pojawienia się AIDS, wśród narkomanów nastąpiło odwrócenie ról w relacjach ze społeczeństwem. Teraz społeczeństwo boi się narkomanów. W wielu miejscowościach pojawiły się żądania likwidacji istniejących placówek dla narkomanów oraz protesty przeciw organizowaniu nowych. Nie wiadomo dokładnie czy społeczeństwo boi się narkomanii czy samego narkomana. Brudny, wygłodzony, obdarty z jakichkolwiek skrupułów i wstydu chodząc po ulicach naszych miast straszy przechodniów wzbudzając w nich strach, odrazę a czasem nawet agresję.

A narkoman jest w gruncie rzeczy bezbronnym człowiekiem, pełnym sprzeczności i lęków, pozbawiony naturalnej odporności na stres codziennej egzystencji, pogardzanym, zagubionym i bezwolnym. Narkotyk jest dla niego jedyną, znaną mu i dostępną formą obrony przed bólem istnienia, schronieniem, w którym przyjdzie mu kiedyś „zginąć”. Wzrasta zjawisko narkomanii, rozszerza się nie tylko pod względem wzrostu liczby narkomanów, ale również producentów i przemytników (naturalna reakcja rynkowa – im większy popyt tym więcej towaru i handlarzy). Zwiększa się nasilenie wszystkich patologicznych zjawisk związanych z narkomanią m.in. również zdolność do rozszerzenia sieci dystrybucji przez zorganizowane grupy przestępcze dzięki większemu dopływowi kapitału również na szkoły podstawowe, gimnazja. Zwiększa to również zagrożenie społeczeństwa ze strony narkomanów jako, że w tej sytuacji są zmuszeni do zdobycia większych środków na zakup narkotyków. Skutkiem tego jest wzrost przestępczości związanej z narkotykami. Poza tym istnieją zagrożenia nie związane bezpośrednio z narkotykami jak np. akty przemocy będące konsekwencją walki zorganizowanych grup przestępczych o teren dystrybucji. Wchodzi tu również w grę reakcja psychologiczna samej młodzieży (środowiska najbardziej zagrożonego narkomanią) – skłonność do łamania prawa, oraz przeświadczenia, że zakazany owoc lepiej smakuje.



Badania prowadzone przez Agencję Ministerstwa Zdrowia oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii wykazały, że w ciągu ostatnich dwóch lat, kiedy obowiązuje nowa ustawa, znacząco wzrosła liczba osób biorących narkotyki. Obecnie co trzeci młody człowiek w wieku od 14 do 23 lat miał kontakt z narkotykami więcej niż jeden raz. Narkomania wciąż się rozszerza i rządzi się swoimi prawami. Powody sięgania po narkotyki są różne, nie ma jednej przyczyny dotyczącej wszystkich uzależnionych. Wielu ludzi próbuje narkotyków z ciekawości, niektórzy tak dążą do akceptacji w grupie, że robią to, aby zaimponować innym lub boją się odmówić, aby nie zostać odrzuconym. Takim ludziom wydaje się, że kontrolują zażywanie i nie grozi im uzależnienie, a jest to bardzo złudne, gdyż uzależnić się jest bardzo łatwo i nawet nie zauważają kiedy przekraczają granicę uzależnienia. Kolejnym mitem jest to, że dobre domy, dobra rodzina ustrzegają przed niebezpieczeństwem. To zgubne złudzenie. Jednakże często rodzice nie zdają sobie sprawy, że grzeczne dziecko idzie na prywatkę do koleżanki gdzie pali się marihuanę. Jak wynika z ostatnich badań przez CBOS ponad połowa uzależnionych pochodzi z zamożnych rodzin, chodzą do dobrego liceum, studiują na renomowanych uczelniach. Rodzice nie dopuszczają do siebie myśli, że w szkole, do której chodzi ich dziecko mogą być narkotyki. Tak samo jest z nauczycielami czy dyrektorami szkół, którzy mówią „w mojej szkole na pewno taki problem nie istnieje” a jest to totalna bzdura. Narkotyki i problem narkomanii istnieją w każdej szkole, w różnym stopniu, wiąże się to z bagatelizowaniem sprawy. Jest jednak pewne, nałóg taki jest bardzo niebezpieczny, osoby uzależnione mają swoją godność i prawa, wciąż pozostają ludźmi, dlatego potrzebują oni pomocy i wsparcia, dlatego należy uświadamiać społeczeństwo, że jest ono władne by przeciwdziałać temu problemowi, bo jest to problem społeczny i każdego może dotknąć. Trzeba działać, uświadamiać, uczyć – łamać stereotypy. Ludzie, którzy nie mają pojęcia o problemie przyjmują stereotypy jako pewnik. Lepiej jest im uznać taki czarno – biały obraz rzeczywistości za fakt, jeśli o sprawie rzeczywiście niewiele wiedzą, więc trzeba ograniczyć niewiedzę. Niewiedza rodzi stereotypy.

**Brak jest danych umożliwiających określenie rzeczywistej liczby mieszkańców Gminy Psary uzależnionych od narkotyków lub zagrożonych uzależnieniem.**

W roku 2012 przeprowadzone zostało badanie ankietowe z uczniami Gimnazjum w Psarach klas I, II, III. Ogółem w ankiecie wzięło udział 195 uczniów w tym 98 chłopców i 97 dziewcząt. We wszystkich ankietowanych grupach klasowych większość uczniów zaprzecza braniu narkotyków – 91,6 %.



Pytanie : Czy zdarzyło Ci się brać narkotyki ?

	I klasy dziewczęta	I klasy chłopcy	II klasy dziewczęta	II klasy chłopcy	III klasy dziewczęta	III klasy chłopcy
Tak	1,6 %	1,6 %	0,5 %	1,6 %	2,1 %	1 %

Wymienionym przez młodzież narkotykiem jest marihuana.

Według respondentów, przyczyną sięgania przez młodzież po środki zmieniające nastrój były:

- ucieczka od problemów rodzinnych – 51,4 %
- dla zabawy - 42,1 %
- dla szpanu – 71,7 %
- dla mody - 19,1 %
- dla ukojenia nerwów – 19,7 %
- z ciekawości – 45,8 %
- zostali namówieni – 38,1 %
- chcą być bardziej dorośli – 49,7 %
- brak innych zajęć niż nauka – 10,4 %

Z przeprowadzonych badań, dotyczących wiedzy i postaw uczniów gimnazjalnych w wieku 13 – 16 lat wobec używania substancji psychoaktywnych wynika, że młodzież posiada dość dużą wiedzę na temat środków zmieniających świadomość (alkohol, narkotyki, papierosy).

Prawie połowa badanych (wg. badań ogólnopolskich) w wieku 13 – 15 lat pija alkohol, palą papierosy, zwłaszcza przy okazji różnego rodzaju imprez.

Należy zauważyć, że wiedza młodzieży jest nieuporządkowana, nie opierająca się na faktach, bazuje na informacjach przekazywanych przez rówieśników np. na tak zwany mit marihuany i amfetaminy.

Młodzież proponuje stosować w profilaktyce uzależnień następujące formy:

kontynuowanie spotkań profilaktycznych poprzez koncerty (opieranie się na wypowiedziach i zachowaniach idoli i autorytetów młodzieży negujących narkotyki), większa ilość spotkań z psychologiem (poza terenem szkoły), na których mogli by rozmawiać o swoich problemach, gdzie prowadzone by były zajęcia z komunikacji i asertywności.

Z informacji uzyskanych z Komisariatu Policji w Wojkowicach wynika, iż na terenie gminy Psary dokonano następujących przestępstw dotyczących problematyki narkotykowej.

lp	Rodzaj przestępstwa	2013	8 m-cy 2014
1	Ilość nieletnich zatrzymanych pod wpływem narkotyków	0	1
2	Ilość kierowców będących pod wpływem narkotyków	0	0
3	Ilość osób zatrzymanych za handel narkotykami	0	0

## 2.1

**Zasoby instytucjonalne świadczące pomoc osobom i rodzinom na terenie gminy.**

- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej
- Świetlica Integracyjna Ośrodka Pomocy Społecznej
- Wydział Spraw Społecznych przy Starostwie Powiatowym w Będzinie
- Wojewódzki Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii
- Komenda Powiatowa Policji w Będzinie przy ul. Bema 2
- Komisariat Policji w Wojkowicach przy ul. Sobieskiego 125
- Prokuratura Rejonowa w Będzinie przy ul. Modrzejowskiej 73
- Sąd Rejonowy w Będzinie przy ul. Sączewskiego 23
- Gimnazjum , Szkoły Podstawowe.



## Rozdział III

### Zasady i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi spis działań będących zadaniami własnymi gminy w obszarze tych działań, które będą realizowane w 2015 roku. Stanowią uzupełnienie do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Psarach na lata 2014 - 2020 rok.

#### 3.1. Zasady polityki programu

Program koncentruje się przede wszystkim na zjawiskach, które są specyficzne dla działań samorządu lokalnego. Program proponuje konkretne zadania wskazując metody ich realizacji:

- rozwój profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych wpływających na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia w szczególności wobec młodzieży;
- szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnej strategii i metod zapobiegania narkomanii;
- wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami narkomanii oraz stowarzyszeń prowadzących programy profilaktyczne i naprawcze;
- **edukacja publiczna poprzez :**
- informowanie o konsekwencjach używania narkotyków i metodach zapobiegania szkodom zdrowotnym;
- promocja zdrowego stylu życia;
- dbanie o lobbing wśród liderów opinii i wpływu społecznego i pozyskiwanie wsparcia osób znaczących na różnych szczeblach władzy;
- monitorowanie zjawisk i zasobów w sferze problemów narkomanii.

### **3.2. Cele i zadania, harmonogramy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.**

Zadaniem programu jest ograniczenie na terenie Gminy Psary używania narkotyków oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

#### **3.2.1. Cele programu i ich zakres oraz zadania zawierają tabele Nr 1, 2,3.**

Główne cele programu:

- Ograniczenie popytu i podaży narkotyków
- Zwiększenie dostępności do alternatywnych form spędzania czasu wolnego młodzieży.
- Monitorowanie problemów narkotykowych na terenie Gminy Psary.



Tabela nr 1

**Cel główny : Ograniczenie popytu i podaży narkotyków**

<b>CELE SZCZEGÓŁOWE</b>	<b>ZADANIA</b>	<b>REALIZATORZY</b>	<b>TERMINY REALIZACJI</b>
Cel szczegółowy 1  Zwiększenie społecznej świadomości problemu narkomanii	Prowadzenie Społecznej Kampanii w Gminie Psary	Punkt Konsultacyjny Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach	2015
Cel szczegółowy 2  Promowanie pozytywnych, pożądaných społecznie postaw wzmacniających rolę rodziny.	1. Edukacja rodziców w zakresie umiejętności w tym profilaktyki narkomanii 2. Współpraca z mediami lokalnymi w zakresie promowania pozytywnych postaw	Punkt Konsultacyjny Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach	2015
Cel szczegółowy 3  Rozszerzenie form, metod i miejsc edukacji antynarkotykowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży	Realizacja w szerszym zakresie programów profilaktycznych realizowanych placówkach oświatowych	Punkt Konsultacyjny Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach Szkoły Podstawowe i Gimnazjum	2015

Tabela nr 2 Cel główny : Zwiększenie dostępności do alternatywnych form spędzania czasu wolnego młodzieży

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	REALIZATORZY	TERMINY REALIZACJI
<p>Cel szczegółowy 1</p> <p>Poszerzenie atrakcyjnej dla uczniów oferty zajęć popołudniowych i weekendowych oraz w okresach wakacyjnych i w dniach wolnych od nauki, a także działań na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Realizacja programu weekendowego, „zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży”</li> <li>2. Realizacja programu „wypoczynek zimowy i wakacyjny dzieci i młodzieży”</li> </ol>	<p>Wioska Internetowa Punkt Konsultacyjny Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach</p>	2015
<p>Cel szczegółowy 2</p> <p>Stworzenie możliwości uczestniczenia młodzieży w imprezach kulturalnych i sportowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kampania profilaktyczna NIECPAM- Dzieci Gminy Psary „Trzeźwość, Młodość to Twoja Przyszłość”</li> <li>2. Krok po Kroku</li> </ol>	<p>Punkt Konsultacyjny Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach Gimnazjum w Psarach Szkoły Podstawowe</p>	2015
<p>Cel szczegółowy 3</p> <p>Rozwijanie różnorodnych form pomocy dzieciom i młodzieży zaniebanych wychowawczo i z rodzin dysfunkcyjnych w środowisku zamieszkania.</p>	<p>Realizacja programu Punktu Konsultacyjnego , a w nim :</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych;</li> <li>2. Współpraca z rodzinami dzieci;</li> <li>3. Poprawa sprawności fizycznej;</li> <li>4. pomoc dzieciom w nauce i zagospodarowanie czasu wolnego.</li> </ol>	<p>Punkt Konsultacyjny Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach</p>	2015



Tabela nr 3

**Cel główny : Monitorowanie problemów narkotykowych na terenie Gminy Psary**

<b>CELE SZCZEGÓŁOWE</b>	<b>ZADANIA</b>	<b>REALIZATORZY</b>	<b>TERMINY REALIZACJI</b>
<b>Cel szczegółowy 1</b> Monitorowanie młodzieży szkolnej	1.Przeprowadzenie społecznych badań zjawiska narkomanii. 1. Analiza sprawozdań.	Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach Gimnazjum w Psarach	2015
<b>Cel szczegółowy 2</b> Monitorowanie osób eksperymentujących z narkotykami	1.Przeprowadzenie społecznych badań zjawiska narkomanii. 2.Analiza sprawozdań. 3.Opracowanie rocznych raportów.	Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach	2015

Przewidziane zadania będą realizowane w zależności od potrzeb i możliwości finansowych.

**3.2.2. Działania edukacyjne** – polegające na szkoleniach poszczególnych grup zawodowych, zwłaszcza nauczycieli, w zakresie zagadnień dotyczących klasyfikacji narkotyków, ich wyglądu, działania na ludzki organizm, symptomów pojawiających się po ich zażyciu oraz akcesoriów używanych przez narkomanów. Równolegle prowadzone prelekcje dla rodziców, podczas których omawia się powody, dla których dziecko sięga po narkotyki, fazy uzależnienia, a także przedstawiana jest oferta instytucji zajmujących się pomocą osobom uzależnionym. Pakiet zawiera 3 składniki:

- **Pierwszy** - o strukturze liniowej, wykorzystywany jako podkład obrazowy, ilustrujący zagadnienia wykładu w trakcie szkoleń,
- **Drugi** - testy „ mity i stereotypy” do sprawdzenia poziomu wiedzy z zakresu narkomanii.
- **Trzeci** – to gra decyzyjna przeznaczona dla gimnazjalistów. Grający kieruje poczynaniami bohatera, który zmuszony jest do podejmowania różnych decyzji. Każdy z nich rodzi określone konsekwencje, które są od razu omawiane i weryfikowane poprzez umieszczanie komunikatu o odpowiedniej treści.

**3.2.3 Działania promujące model zdrowego stylu życia** - polegają na wykorzystaniu podczas imprez kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych wizerunków i wypowiedzi osób, cieszących się popularnością, celem zniechęcenia młodych ludzi do sięgania po substancje odurzające gdzie zaproszeni są znani ludzie świata muzyki, kultury i sportu, po to by wyrazili swoją dezaprobatę do wszelkiego rodzaju form odurzania się.

Opracowanie oraz upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych, w celu informowania społeczeństwa o środkach psychoaktywnych , związanych z nimi zagrożeniach i metodach zapobiegania im. Prezentacje powyższych materiałów na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej i w lokalnej prasie.

**3.2.4 Działania stwarzające alternatywę spędzania czasu wolnego przez młodzież** – polegają na organizowaniu turniejów sportowych, aktywowaniu do twórczej działalności w dziedzinie profilaktyki. Corocznie organizuje się imprezę dla młodzieży gimnazjalnej pod hasłem Dzieci Gminy Psary „Trzeźwość, Młodość to Twoja Przyszłość” , „Dopóki masz wybór” „KROK PO KROKU” pod tytułem - Sport zawsze dobry wybór.

**3.2.5 Działania edukacyjne społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży w zakresie HIV / AIDS** - prowadzenie działań promocyjno – edukacyjnych, mających na celu kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie i przekazywanie wiedzy o unikaniu sytuacji sprzyjających zakażeniu i zapobieganiu zakażeniu. Promowanie postaw akceptacji wobec żyjących z HIV i chorych na AIDS. Wdrażanie programów profilaktyki HIV/AIDS i STD (choroby przenoszone drogą płciową) na poziomie gimnazjum. Profilaktyka ryzykownych zachowań w miejscach spotkań młodzieży ( dyskoteki, puby ).



### **3.3. METODY SŁUŻĄCE REALIZACJI ZADAŃ OKREŚLONYCH w art. 10 ust. 1 pkt. 1,2,3,4,5.**

3.3.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:

1. działalność Punktu Konsultacyjnego

w tym:

- a. Indywidualne spotkania z psychologiem,
- b. Informowanie o miejscach leczenia odwykowego osób uzależnionych od narkotyków,
- c. Prowadzenie kampanii informacyjnej (ulotki) o ośrodkach leczenia uzależnień od narkotyków.

3.3.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

1. działalność Punktu Konsultacyjnego

w tym:

- a. Udzielanie porad prawnych prawa rodzinnego, karnego,
- b. Udzielanie porad psychologicznych.

3.3.3. Prowadzenie działalności profilaktycznej, edukacyjnej, informacyjnej i szkoleniowej w zakresie narkomanii, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży uczestniczących w programach. Zadanie będzie realizowane poprzez działania określone w tabelach Nr 1 i Nr 2 niniejszego programu.

3.3.4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:

1. Współpracę z Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii w rozwiązywaniu problemów narkotykowych w indywidualnych i grupowych przypadkach.
2. Współpraca z Centrum Psychoterapii Uzależnień w Sosnowcu.
3. Współpraca z Ośrodkiem Wsparcia Dziecka i Rodziny w Będzinie.

3.3.5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Zastosowanie pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem osoby uzależnionej od narkotyków.



## **Rozdział IV**

### **Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok**

#### **4.1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach**

## **Rozdział V**

### **Źródła finansowania, promocja i monitoring programu**

#### **5.1 Źródła finansowania**

Całość programu finansowana jest ze środków przeznaczonych na corocznie uchwalany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z art. 18<sup>2</sup> ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody z opłat za wydane na podstawie art. 18 lub art.18<sup>1</sup> z zezwolenia (na sprzedaż napojów alkoholowych) oraz dochody z opłat określonych w art. 11<sup>1</sup> (za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) wykorzystywane będą na realizację Gminnego Programu, o którym mowa w art.10 ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w wysokości nie większej niż 10 % dochodu gminy z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w każdym roku kalendarzowym na realizację zadań dotyczących przeciwdziałaniu narkomanii.

#### **5.2. Zarządzanie finansami**

W celu prawidłowej realizacji programu dysponentem środków jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej.

#### **5.3 Promocja programu**

Program promowany będzie kilkoma drogami, m.in. poprzez:

- a) w prasie lokalnej,
- b) na stronie internetowej Urzędu Gminy Psary i Ośrodka Pomocy Społecznej
- c) materiały informacyjne i promocyjne

## 5.4 Analiza ryzyka, monitoring

1. Analiza ryzyka, monitoring – system monitorowania pomyślany jest jako przedsięwzięcie ciągłe bez założonych ograniczeń czasowych. Stałe monitorowanie sytuacji w zakresie narkomanii dostarcza podstaw do planowania działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności. Monitorowaniu podlegać będą takie obszary jak:
  - rozpowszechniania używania narkotyków populacji np. wśród młodzieży gimnazjalnej
  - wzory używania narkotyków,
  - dostępność narkotyków,
  - postawy społeczne wobec narkotyków i narkomanii
  - szeroko rozumiane działania z zakresu ograniczenia popytu na narkotyki,

## 5.5 Ewaluacja

Ewaluacja będzie oznaczać systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych programów, szczególnie po ich zakończeniu. Dane te będą przydatne przy podejmowaniu decyzji co do kontynuacji, rozszerzania bądź ograniczania podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych.



Załącznik Nr 2  
do Uchwały Nr III / 16 / 2014  
RADY GMINY PSARY  
z dnia 18.12..2014 roku.

HARMONOGRAM KOSZTÓW  
GMINNEGO PROGRAMU  
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Wynagrodzenia i pochodne pracowników realizujących program przeciwdziałania narkomanii  
- 14.757,-zł.

2. Wydatki na rzecz realizacji programu, w tym: usługi, zakupy - 1.243,-zł.

Razem : - 16.000,- zł.